ΕΡΤ: Πέρα από τη συγκίνηση και τη χαρά

15 Μαρτίου 2015

της Μαριλένας Κατσίμη

Όταν, πριν σχεδόν δύο χρόνια, η (τότε) κυβέρνηση αποφάσισε να κλείσει την ΕΡΤ, οι εργαζόμενοι, μέσα στην αγανάκτηση και την οδύνη μας, ξεκινήσαμε έναν δημιουργικό αγώνα, με τη βοήθεια του κόσμου, για τη δημιουργία μιας νέας ΕΡΤ. Ένας αγώνας που συνεχίζεται από μια ομάδα πρώην εργαζόμενων και αλληλέγγυων μέχρι τώρα.

Σήμερα, που η (τωρινή) κυβέρνηση αποφάσισε να ανοίξει την ΕΡΤ, μέσα στη συγκίνηση και τη χαρά, δεν μπορούμε να μη σκεφτόμαστε το «μετά», καθώς από αυτό θα κριθούνε (και θα κριθούμε) όλοι.

Ας μην ξεχνάμε ότι αν, παρά το πραξικοπηματικό κλείσιμο, η κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου κατάφερνε να φτιάξει μια κανονική δημόσια τηλεόραση, τα πράγματα θα ήταν τώρα πιο σύνθετα. Αντίθετα, η βαθιά απαξίωση στην οποία βυθίστηκε εξαρχής η διάδοχος κατάσταση καθιστά σήμερα ακόμα πιο επιτακτική την απόφαση να ανοίξει η ΕΡΤ, ως εμβληματικό μέτρο αποκατάστασης — όχι τόσο για εμάς τους εργαζόμενους, αλλά για τη δημοκρατία.

Γιατί η ΕΡΤ; Σίγουρα η Ελλάδα χρειάζεται περισσότερους γιατρούς και δασκάλους από ό,τι δημοσιογράφους. Όμως χρειάζεται και δημοσιογράφους που να μπορούν ανεπηρέαστοι, χωρίς τον φόβο της απόλυσης, να λένε αυτό που πιστεύουν, τηρώντας βασικούς κανόνες δεοντολογίας. Η κυβέρνηση αποφάσισε να ανοίξει την ΕΡΤ — και το κάνει με συνέπεια. Είναι μια απόφαση διόλου εύκολη, που τιμάει την κυβέρνηση — δεν ξέρω ποια άλλη κυβέρνηση θα το έκανε… Νιώθω λοιπόν μεγάλη χαρά και αισθάνομαι δικαιωμένη, και ως απολυμένη εργαζόμενη, αλλά πάνω απ’ όλα ως πολίτης. Όχι στο όνομα μιας συντεχνιακής αντίληψης, αλλά για να γιατρέψουμε μια από τις μεγαλύτερες πληγές που άνοιξε στην ελληνική δημοκρατία, τα χρόνια της μεταπολίτευσης.

Η κυβέρνηση αποφάσισε να ανοίξει την ΕΡΤ από μηδενική βάση, αυτή όμως η πρόθεση δεν φαίνεται καθαρά στο νομοσχέδιο που δόθηκε για διαβούλευση. Αντιλαμβάνομαι τον ανηλεή αγώνα με τον χρόνο, που δεν επέτρεψε να μελετηθεί επαρκώς η δυνατότητα δημιουργίας ενός πραγματικά πρωτοποριακού φορέα. Ωστόσο, υπήρχε χρόνος πριν για προπαρασκευή. Ένα μελετημένο νομοσχέδιο θα έπρεπε να είναι έτοιμο από καιρό. Σε αυτό, εκτός από τον ΣΥΡΙΖΑ και τα αρμόδια όργανά του (ΣΥΡΙΖΑ ΜΜΕ), φταίνε και πολλοί άλλοι. Θυμάμαι όταν εισηγήθηκα στο Δ.Σ. της ΕΣΗΕΑ να αναθέσουμε σε μια ομάδα ειδικών να επεξεργαστεί ένα σχέδιο νόμου, οι πιο παλιοί συνδικαλιστές, με λίγες εξαιρέσεις, απαξίωσαν την πρότασή μου. Δεν είναι δουλειά του σωματείου, έλεγαν. Κι εγώ, πολύ κακώς βέβαια, δεν επανέφερα το θέμα.

Και η ΕΡΤΟΡΕΝ, από την πλευρά της, θα έπρεπε να είχε προνοήσει να ετοιμαστεί τεκμηριωμένο σχέδιο. Διότι υπάρχει το πρωτόγνωρο εγχείρημα της αυτοδιαχείρισης που πιστώνεται η ΕΡΤΟΡΕΝ ως θεμελιακό κεκτημένο. Και αυτό δεν το ΒΛΕΠΩ στο νέο νομοσχέδιο, έστω και ως επικουρικό τρόπο λήψης αποφάσεων στη νέα ΕΡΤ. Έτσι, χάσαμε πολύτιμο χρόνο.

Θα συνεχίσω κάνοντας κάποιες παρατηρήσεις, με βάση τη γνώση που απέκτησα δουλεύοντας πολλά χρόνια ως δημοσιογράφος στην ΕΡΤ. Πιστεύω ότι η ανεξαρτησία της δημόσιας τηλεόρασης δεν κατοχυρώνεται αποτελεσματικά. Πάλι η εκάστοτε κυβέρνηση ορίζει ουσιαστικά τη διοίκηση. Για τον πρώτο χρόνο ο αρμόδιος υπουργός και μετά η διακομματική Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, με απλή πλειοψηφία, θα εγκρίνουν ή θα απορρίπτουν τα πρόσωπα που θα εισηγείται ο υπουργός.

Επίσης, αδυνατώ να καταλάβω την ύπαρξη ενός ολίγον τι διακοσμητικού πρόεδρου που δεν χρειάζεται καν να έχει πτυχίο και θα συνυπάρχει με έναν διευθύνοντα σύμβουλο με υπερεξουσίες. Αντιθέτως, είναι σημαντικό ότι, επιτέλους, απαλλασόμαστε από το Προσωπικό Ειδικών Θέσεων και τους ειδικούς συμβούλους, καθώς και ότι θα ασκείται οικονομικός και κοινωνικός έλεγχος από Επιτροπή Ελέγχου αλλά και Περιφερειακές Επιτροπές Προγράμματος. Για τους μισθούς, τους συμψηφισμούς και τις συμβάσεις νομίζω ότι υπάρχει βούληση από όλες τις πλευρές για ορθολογικές και δίκαιες λύσεις.

Πολύ σημαντικό βήμα αποτελεί ότι στη νέα ΕΡΤ οι σχέσεις εργασίας ρυθμίζονται με συλλογικές συμβάσεις σε επίπεδο επιχείρησης — και εύχομαι ο θεσμός των συλλογικών συμβάσεων να επεκταθεί σε όλους τους εργασιακούς χώρους.

Μείζον θέμα είναι το πώς θα σταματήσει η κακοδιαχείριση. Εξορθολογισμός ναι, αλλά ας μην ξεχνάμε ότι για να υπάρξει σοβαρή δημόσια τηλεόραση στην Ελλάδα χρειάζονται χρήματα. Για τον λόγο αυτό, είναι λάθος ότι το ανταποδοτικό τέλος παραμένει στα τρία ευρώ. Οι Έλληνες πληρώνουν ένα από τα μικρότερα τέλη στην Ευρώπη. Ένα ευρώ παραπάνω δεν κάνει σχεδόν καμία διαφορά στην τσέπη του τηλεθεατή-ακροατή, αλλά κάνει τεράστια διαφορά σ' αυτό που βλέπει και ακούει στους δέκτες του. Το επιχείρημα, πάντως, της προηγούμενης κυβέρνησης, ότι έκλεισε την ΕΡΤ και για λόγους οικονομίας (μείωσε το τέλος κατά 1 ευρώ, και τις παροχές κατά 70%) είναι αρκούντως γελοίο, και δεν χρειάζεται σχολιασμό.

Με ρωτάνε διαρκώς: «Μα δεν είναι πολλοί οι 2.000 υπάλληλοι;». Μια δημόσια τηλεόραση με πλούσιο και σοβαρό πρόγραμμα δεν μπορεί να λειτουργήσει με 800 ανθρώπους, όπως η ΝΕΡΙΤ. Οι 2.000 της νέας ΕΡΤ –δημοσιογράφοι, τεχνικοί και διοικητικοί– είναι ένα ορθολογικό νούμερο για όσα υπόσχεται ότι θα προσφέρει.

Το πιο κρίσιμο ερώτημα δεν είναι ο αριθμός. Είναι η ουσιαστική αξιοποίηση αυτών των 2.000 ανθρώπων, η τοποθέτησή τους με τρόπο που θα λαμβάνει υπόψη και θα αναδεικνύει τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους — όχι με μια τυπική επαναφορά στις προγενέστερες θέσεις. Κάποιοι, ωστόσο, μένουν απέξω: αυτοί που πάντα ήταν εργαζόμενοι β΄ κατηγορίας, οι συμβασιούχοι. Ήταν κοινό μυστικό ότι οι συμβασιούχοι (όλων των ειδικοτήτων) έβγαζαν την ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΟΥΛΕΙΑ και μια μέρα απλώς έφευγαν χωρίς να μπορούν να πάρουν ούτε ταμείο ανεργίας, ενώ κάποιοι μόνιμοι δεν πατούσαν στην ΕΡΤ και απλώς πληρώνονταν. Αυτά θα σταματήσουν; Και αν ναι –διότι πιστεύω ότι υπάρχει η βούληση– πώς;

Αναβίωση και συμβίωση. Το πιο δύσκολο κομμάτι, μετά την αναβίωση, θα είναι η συμβίωση με τους μέχρι σήμερα «απέναντι». Όλοι κάναμε τις επιλογές μας και κρινόμαστε γι' αυτό, κυρίως από τον κόσμο που μας βλέπει και μας ακούσει. Πιστοποιητικά νέας νομιμοφροσύνης δεν χρειάζονται από κανέναν για κανέναν. Όσοι, λ.χ., πήγαν στη Δημόσια Τηλεόραση ελέγχονται, και ελέγχονται αυστηρά, διότι χωρίς τη συμμετοχή τους το έγκλημα δεν θα μπορούσε να γίνει• αλλά αυτό δεν καθιστά κανέναν αποσυνάγωγο. Έτσι νομίζω, τουλάχιστον.

Σε όλους όσοι δούλεψαν για την ΕΡΤΟΡΕΝ αξίζει ο σεβασμός μας. Έχουμε να μάθουμε πολλά από αυτό το σχήμα αυτοδιαχείρισης, όμως στη νέα δημόσια τηλεόραση πρέπει να ακούγονται όλες οι φωνές. Τώρα μένει σε μας, τους εργαζόμενους, να αποδείξουμε ότι μια νέα εποχή για την ΕΡΤ ξεκίνησε. Όλοι κρινόμαστε. Το ότι η κυβέρνηση αποφάσισε να ανοίξει την ΕΡΤ είναι μόνο το πρώτο κομμάτι ενός δύσκολου δρόμου, για να κερδίσουμε

πολλά από αυτά που η ΕΡΤ ανέκτησε στις συνειδήσεις των Ελλήνων μόλις ο κ. Σαμαράς την έκλεισε. Ας μην το ξεχνάμε, οι συμπολίτες μας μάς συμπαραστάθηκαν όχι τόσο από αγάπη στην παλιά ΕΡΤ, αλλά από πίστη στη δημοκρατία.

https://enthemata.wordpress.com/2015/03/15/ert-2/